

**Projekt**

z dnia 14 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....  
RADY GMINY KOBIERZYCE**

z dnia 14 listopada 2023 r.

**w sprawie zmiany uchwały Nr XXIV/480/2020 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 20 listopada 2020 r.  
w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) oraz art. 4<sup>1</sup> ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.), art. 10 ust. 1- 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm. ) Rada Gminy Kobierzyce uchwala, co następuje:

**§ 1.** Zmienia się treść Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 stanowiącej załącznik do uchwały Nr XXIV/480/2020 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 20 listopada 2020 r. w ten sposób, że:

- 1) zmienia się pkt 4.4.1 Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 stanowiącej załącznik do uchwały Nr XXIV/480/2020 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030, który otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej Uchwały.
- 2) w rozdziale II po pkt 4.4.1 dodaje się pkt 4.4.2 „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024” w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszej Uchwały;
- 3) w rozdziale II po pkt 4.3.2 dodaje się pkt 4.3.3 „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na rok 2024” w brzmieniu określonym w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały,
- 4) w rozdziale II po pkt 4.4. dodaje się pkt 4.5 „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026” w brzmieniu określonym w załączniku nr 4 do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kobierzyce.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**4.4.1 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2023****Wstęp**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 opracowany został zgodnie z treścią ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.). Do sporządzenia programu wykorzystano materiały własne Urzędu Gminy Kobierzyce, w tym raporty i sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy. Program został oparty o analizę danych (stan na listopad 2022 roku) pozyskanych od podmiotów współpracujących przy realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobierzycach, Komisariatu Policji w Kobierzycach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, Zespołu Interdyscyplinarnego Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Kobierzyckiego Ośrodka Kultury, gminnych jednostek oświaty, organizacji pozarządowych oraz diagnozy problemów społecznych z 2020 roku. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach koordynuje zadania ujęte w programie.

**I. Charakterystyka problemów w Gminie****1. Dostępność alkoholu w Gminie:**

- a) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jest wykorzystana w 82%, natomiast do spożycia w miejscu sprzedaży jest wykorzystana na poziomie 76%. Ogólnie wykorzystanie maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 80% w roku 2022. Zwiększyła się ilość mieszkańców Gminy Kobierzyce przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem, wynosi 237 osób. Trend pozytywny. Na poziomie mniejszym o 1 osobę w stosunku do roku 2021 utrzymuje się ilość mieszkańców Gminy przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu. Dane dotyczące ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych w odniesieniu do ilości mieszkańców przedstawia tabela nr 1. Od września 2018 roku obowiązują limity maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 1. Punkty (od września 2018 roku maksymalna liczba zezwoleń) sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w Gminie w latach 2018-2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Wyszczególnienie	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość
Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych (od września 2018 maksymalna liczba zezwoleń) (handel + gastronomia)	85	280	295	295	295
Uchwalony przez radę gminy limit punktów (od września 2018 maksymalna liczba zezwoleń) sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia:					
- poza miejscem sprzedaży ( handel)	60	180	195	195	195
- w miejscu sprzedaży ( gastronomia)	25	100	100	100	100
Pozostałe punkty sprzedaży poza limitem (do 4,5% alkoholu i piwo)	95	0	0	0	0
- poza miejscem sprzedaży (handel)	57	0	0	0	0
- w miejscu sprzedaży (gastronomia)	38	0	0	0	0

Wykorzystanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych (od września 2018 maksymalna liczba zezwoleń) w gminie z napojami przeznaczonymi do spożycia:	80	232	231	239	236
- poza miejscem sprzedaży (handel)	57	153	151	160	160
- w miejscu sprzedaży (gastronomia)	23	79	80	79	76
tutaj za 100% przyjęto limit uchwalony przez radę gminy					
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia:	48	81	62	61	60
- poza miejscem sprzedaży (handel)	32	64	32	40	43
- w miejscu sprzedaży (gastronomia)	16	17	30	21	17
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży wszystkich napojów alkoholowych	206	253	303	227	237
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%	310	311	389	302	301
Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0	0	0

b) z danych liczbowych Policji dotyczących naruszeń prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu wynika, że ich liczba wynosi 71, jest na poziomie wyższym niż w latach 2021 - 2018. Odnotowano duży wzrost liczby interwencji domowych, w 2022 roku przeprowadzono 246 interwencji - wzrost o 165 niż w roku 2021, w tym 16 w związku z alkoholem. W 2021 roku 22 osoby przewieziono do Izby Wytrzeźwień lub do miejsca wytrzeźwienia, na poziomie najniższym w omawianym okresie. W 2022 roku założono 44 niebieskich kart wszczynających procedurę w związku z przemocą domową, mniej o 11 niż 2021 roku i o 26 niż w roku 2020, więcej o 2 niebieskie karty niż w roku 2019 oraz o 13 niebieskich kart niż w roku 2018; trend rosnący w stosunku do lat 2018-2019.

Tabela nr 2. Dane liczbowe Policji w latach 2018-2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość
Wyszczególnienie					
Liczba osób przewiezionych do Izby Wytrzeźwień, do wytrzeźwienia	26	26	31	22	55
Liczba interwencji domowych	38	40	49	81	246
Liczba interwencji rodzinnych w związku z alkoholem	31	31	38	17	16
Liczba założonych Niebieskich Kart	31	42	70	55	44

c) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach świadczył pomoc w postaci pracy socjalnej i pomoc materialną w 2022 roku dla 40 rodzin problemem alkoholowym, w 2021 roku dla 33 rodzin, w 2020 roku dla 35 rodzin, 39 rodzin w 2019 roku, dla 45 rodzin w 2018; tendencja wzrostowa w stosunku do poprzednich lat oprócz 2018 roku.

d) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy 4 członków, inicjuje działania w zakresie Ustawy oraz rozpatruje sprawy związane z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu i opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ogólna liczba skierowanych w 2022 r. do GKRPA wniosków o leczenie odwykowe wynosiła 15, z czego 5 osób nadużywających alkoholu podjęło leczenie bez kierowania sprawy do sądu, po zastosowaniu przez członków Komisji metody krótkiej interwencji. Wnioski o objęcie leczeniem odwykowym wpłynęły od: członków rodzin - 9, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach – 4, kuratorów sądowych – 2. Członkowie Komisji nie uczestniczyli w rozprawach sądowych.

W 2022 roku Komisja po dokonaniu oceny warunków w terenie, zaopiniowała 22 wnioski podmiotów ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydała również 22 pozytywnych postanowień. Komisja odbyła 39 posiedzeń zwykłych, problemowych i plenarnych. Ogólna liczba przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym od alkoholu w 2022 roku była mniejsza niż poprzednich latach 2018-2021, wynosiła 15 wniosków. Liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2022 roku kształtowała się na poziomie roku 2018.

Tabela nr 3. Działania w ramach GKRPA w Gminie w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Rok	2018	2019	2020	2021	2022
	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość
Ogólna liczba przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym od alkoholu	17	18	24	24	15	
Liczba wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym, przeprowadzonych na potrzeby Komisji	25	25	25	11	11	
Liczba osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia w związku z problemem alkoholowym	45	44	40	51	45	
Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia o zobowiązanie do leczenia odwykowego	16	16	14	11	11	
Liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:	22	31	27	27	22	
- pozytywnie,	22	31	27	27	22	
- negatywnie	0	0	0	0	0	

## 2. Informacja o problemach narkomanii występujących w Gminie(stan problemów):

- młodzież szkół postrzega problem zażywania narkotyków przez swych rówieśników jako problem marginalny. Najczęściej używanym środkiem odurzającym jest marihuana.

Towarzyszy często temu przekonanie o małej szkodliwości tej substancji. Młodzi ludzie mają przekonanie, że w narkotyki można najszybciej zaopatrzyć się na dyskotece, w pubie, ale kupno środka odurzającego w innych miejscach też nie następuje trudności.

- większość osób dorosłych nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast osoby, które zażywały środki psychoaktywne stosowały marihuanę. Po narkotyki sięgają kolejno: dla lepszej zabawy, by zapomnieć o problemach, by złagodzić stres oraz z braku konkretnego powodu; następnie, z ciekawości lub dla towarzystwa, a osób dorosłych najwięcej wybrało „wpływ znajomych”. Zdecydowana większość dorosłych osób nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne.

## 3. Osoby i instytucje realizujące zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (stan zasobów):

- a) Gminny Punkt Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przy ul. Witosa 15 w Kobierzycach, służący osobom uzależnionym i ich rodzinom, w którym działa:

- grupy motywujące osoby uzależnione od alkoholu, od narkotyków do leczenia będące przed lub po programie terapeutycznym podstawowym w placówce leczenia odwykowego,
- konsultacje, dyżury, telefon zaufania AA, AN dla osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii,
- grupa dla młodzieży,
- treningi, warsztaty terapeutyczne, programy edukacyjne dla młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- superwizje, szkolenia dla osób współpracujących w zakresie profilaktyki uzależnień,
- program szkoły dla rodziców.

- a) świetlice profilaktyki środowiskowej w następujących miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Budziszów, Damianowice, Dobkowice, Domasław, Jaszowice, Kobierzyce, Królikowice, Ksieginice, Kuklice, Magnice, Owsianka, Pełczyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski, Rolantowice, Solna, Szczepankowice, Ślęza, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Wierzbice, Wysoka, Żerniki Małe, w których realizowane są zadania z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej, poprzez alternatywne formy spędzania wolnego czasu, działania opiekuńczo - wychowawcze. Ogółem uczęszcza 360 osób w wieku od 5 do 18 lat. Świetlice ww. prowadzone są w: budynku parafialnym – 1, w budynkach świetlic wiejskich – 21, w budynku prywatnym (Wysoka) - 1, . Dla poprawienia bazy przeprowadzono konieczne remonty i modernizację pomieszczeń przeznaczonych na działalność świetlic.

- b) w jednostkach oświaty w miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Kobierzyce, Pustków

Wilczkowski, Pustków Żurawski, Tyniec Mały, Wysoka realizowane są programy autorskie z elementami socjoterapii, gdzie programem objęci są uczniowie, nauczyciele, rodzice,

c) program świetlic profilaktycznych jest realizowany przez Kobierzycy Ośrodek Kultury w budynkach świetlic wiejskich,

d) w okresie wakacji letnich Gmina Kobierzyce organizuje corocznie wyjazdy dla dzieci i młodzieży, podczas których realizuje się programy profilaktyczne.

3. Organizacje pozarządowe realizujące w 2022 roku m.in. programy profilaktyczne: Stowarzyszenie Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ISKRA”, Stowarzyszenie „Bielany dla Ciebie”, Fundacja Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej.

4. Najważniejsze zadania Gminy w 2023 roku:

a) profilaktyka dzieci i młodzieży,

b) umocnienie rodziny,

c) zmniejszanie skutków uzależnień poprzez prowadzenie Gminnego Punktu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w którym prowadzone będą zajęcia wspierające. Prowadzenie punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania AA i AN (wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin pomocą psychospołeczną, prawną),

d) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m. in. współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).

5. Przewidywana wysokość środków finansowych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2023 roku wyniesie 2.587.827,46 złotych (słownie: dwa miliony pięćset osiemdziesiąt siedem tysięcy osiemset dwadzieścia siedem i 46/100 złotych).

## **II. Cel Programu**

Celem ogólny programu jest ograniczenie na terenie Gminy Kobierzyce spożycia alkoholu, zapobieganie, ograniczanie używania narkotyków i związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

### **Cele szczegółowe:**

1. Poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy,

2. Wspomaganie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy w rodzinie,

3. Zmniejszenie ilości przypadków naruszeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

4. Wspomaganie działań dotyczących reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

5. Wspomaganie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

6. Kontynuacja profilaktyki gminnej angażująca wiele grup społeczności lokalnej (młodzieży, wychowawców, przedstawicieli samorządu i in.).

7. Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy z zakresu profilaktyki uzależnień,.

## **III. Zadania prowadzące do osiągnięcia celów:**

**1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, od narkomanii:**

a) prowadzenie Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach przy ul. Witosa 15 w zakresie:

- programów motywujących osoby uzależnione od alkoholu, od narkotyków do leczenia ( przed lub po leczeniu podstawowym),

- prowadzenia treningów umiejętności, warsztatów służących dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej i rodzinnej,

- programu dla młodzieży z grupy ryzyka,
  - programu wsparcia prowadzonego przez specjalistów dla osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii, oraz osób doznających przemocy w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie,
  - programu szkoły dla rodziców, celem podnoszenia kompetencji rodzicielskich,
  - superwizji osób współpracujących w zakresie profilaktyki uzależnień,
  - finansowanie zakupu materiałów informacyjnych, prenumeraty czasopism,
- b) merytoryczne wsparcie dla działającego na terenie gminy Ruchu Anonimowych Alkoholików, Stowarzyszenia Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ISKRA”.

## **2. Działania na rzecz ograniczania występujących problemów alkoholowych, narkomanii:**

- a) inicjowanie działań w Gminie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- b) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- c) prowadzenie działalności informacyjnej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- d) usprawnienie prac związanych z postępowaniem wobec mieszkańców gminy nadużywających alkoholu, w tym: udzielanie informacji rodzinie o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, przeprowadzenie wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym, współpracę z sądem, biegłymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego od alkoholu,
- e) kontynuację i uruchomienie nowych programów w świetlicach środowiskowych dla dzieci podlegających przemocy w rodzinie,
- f) kontynuację działań Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach,
- g) współpraca m. in. z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, organizacjami pozarządowymi, szkołami,
- h) wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Gminy Kobierzyce usytuowania i limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- i) współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z cyt. Ustawą.

## **3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:**

- a) realizację programów profilaktycznych na terenie świetlic środowiskowych oraz szkół,
- b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców dzieci uczestniczących w programach,
- c) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- d) wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej,
- e) kontynuację budowy nowych świetlic profilaktyki środowiskowej.

## **4. Zlecenie realizacji zadań dla organizacji pozarządowych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego.**

## **IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w jej pracach otrzymują wynagrodzenie.

2. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane jest w okresach miesięcznych, na podstawie listy sporządzanej w oparciu o protokoły z posiedzeń i listę obecności.

3. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie w postaci zryczałtowanej.

4. Zryczałtowane wynagrodzenie wynosi 250,00 złotych brutto za udział w każdorazowym posiedzeniu GKRPA.

5. Regulamin pracy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalony przez GKRPA zatwierdza Wójt Gminy Kobierzyce.

6. Członkom GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży wynikający z udziału m.in. w szkoleniach, konferencjach, seminariach organizowanych dla potrzeb Komisji poza terenem działania Komisji na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

#### V. Szczegółowy zakres działań i realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki

##### i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023

Lp.	Cel szczegółowy	Zadania do realizacji	Koszt w zł	Termin realizacji	Wskaźniki	Realizator
I.	Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin		172.820,00			
		1.Realizacja programów profilaktycznych w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	147.320,00	Cały rok		
		1.1. Profilaktyka i rozwiązywania problemów alkoholowych	97.320,00			
		A. Grupa motywująca osoby uzależnione do leczenia, realizacja 2 grup, 6 godzin tygodniowo	26.000,00	Cały rok z wyjątkiem lipca	Z programu skorzysta nie mniej niż 26 osób	Instruktor terapii
		B. Grupa młodzieżowa, realizacja 2 grup, 7 godzin tygodniowo	27.720,00	Cały rok z wyjątkiem lipca i sierpnia	Z programu skorzysta nie mniej niż 12 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, trener PTP
		C. Program wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, dyżury realizacja raz w tygodniu 6 godzin	24.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 20 osób	Specjalista ds. terapii, lekarz
		D. Program szkoły dla rodziców	10.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 16 osób	Osoby uprawnione
		E. Program superwizji osób współpracujących w zakresie profilaktyki uzależnień, 4	9.600,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 8	Superwizor

		godziny raz w miesiącu			osób	
		1.2. Przeciwdziałanie narkomanii	50.000,00			
		A. Program motywujący osoby uzależnione od narkotyków do leczenia, realizacja 1 raz w tygodniu przez 3 godziny	10.500,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		B. Program edukacyjny dla młodzieży z grup ryzyka, realizacja 1 raz w tygodniu przez 4 godziny	14.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		C. Program w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania dla rodziców i nauczycieli, Cykl 80 godzin.	8.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		D. Program wsparcia dla rodziców osób uzależnionych od narkotyków, realizacja 1 raz w tygodniu przez 3 godziny.	10.500,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		E. Szkolenia dla: pracowników służby zdrowia, pracowników oświaty, pracowników socjalnych, policji, pracownika ds. profilaktyki w zakresie profilaktyki uzależnień, cykl 70 godzin	7.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Osoby, organizacje uprawnione
		2. Koszty prowadzenia Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach	25.500,00	Cały rok		Organizacje uprawnione
		A. Zakup energii	16.000,00		Zakupiona będzie energia potrzebna do funkcjonowania Punktu	
		B. Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych	4.000,00		Zakupionych zostanie minimum 10 egzemplarzy literatury fachowej oraz 100 sztuk materiałów informacyjnych lub gadżetów profilaktycznych	
		C Zakup środków czystości, środków dezynfekcji na COVID	4.000,00		Zakupione zostaną środki czystości niezbędne do utrzymania w	



					czystości Punktu	
		D. Opłata za telefon	1.500,00		Opłacony zostanie telefon zaufania AA w Punkcie	
II.	Działania na rzecz ograniczania występujących problemów alkoholowych		<b>89.500,00</b>			
		1. Praca komisji	30.000,00	Cały rok	Skontrolowanych zostanie minimum 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, Odbędzie minimum 9 posiedzeń dotyczących rozmów interwencyjnych z osobami z problemem alkoholowym	Członkowie GKRPA
		2. Koszt podróży wynikający z udziału m. in. W szkoleniach, konferencjach, seminariach organizowanych dla potrzeb Komisji poza terenem działania komisji	3.000,00	Cały rok		Członkowie Komisji
		3. Współpraca z sądem oraz biegłymi w sprawie uzależnienia od alkoholu	14.000,00	Cały rok	Do sądu zostanie skierowanych minimum 7 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego od alkoholu	Członkowie GKRPA, sąd, biegły w sprawie uzależnienia od alkoholu
		4. Przeprowadzenie wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym	3.000,00	Cały rok	Zostanie przeprowadzonych minimum 10 wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym	Pracownik socjalny
		5. Szkolenia członków GKRPA, pracownika ds. profilaktyki, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, pracowników oświaty, policji, radnych, sołtysów i in. w zakresie profilaktyki uzależnień	15.000,00	Cały rok	W szkoleniach udział weźmie minimum 10 osób	Osoby, organizacje uprawnione
		6. Usługi pocztowe związane realizacją działań profilaktycznych	9.000,00	Cały rok	Zostanie wysłana korespondencja do minimum 200 osób, instytucji	GOPS w Kobierzycach, organizacje uprawnione

		7. Zakup materiałów biurowych i wyposażenia	15.000,00	Cały rok	Zakupione zostaną materiały i wyposażenie niezbędne do realizacji Programu	GOPS w Kobierzycach
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych		1.428.177,46			
		1. Świetlice środowiskowe, działania w zakresie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią - zakup energii	91.900,00	Cały rok	Zostanie zakupiona energia do minimum 10 świetlic środowiskowych	Organizacje uprawnione
		2. Wydatki inwestycyjne	971.146,46	Cały rok	Zostanie dofinansowana budowa minimum 1 świetlicy profilaktyki środowiskowej	Organizacje uprawnione
		3. Programy profilaktyczne w jednostkach oświaty	365.131,00	Cały rok z wyjątkiem lipca i sierpnia	W programach profilaktycznych w jednostkach oświaty udział weźmie minimum 2000 dzieci i młodzieży	Osoby, organizacje uprawnione
		a) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Bielanych Wrocławskich	54.600,00			Dyrektor
		b) Szkoła Podstawowa w Kobierzycach	67.950,00			Dyrektor
		c) Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	54.500,00			Dyrektor
		d) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Tyńcu Małym	91.000,00			Dyrektor
		e) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	34.500,00			Dyrektor

		f) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Wysokiej	62.581,00			Dyrektor
<b>IV.</b>	Zlecanie realizacji zadań dla organizacji pozarządowych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego		<b>69.980,00</b>	Cały rok w sposób ciągły		Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia abstynenckie
		1. Program dla rodzin z problemem alkoholowym	20.000,00		Objętych programem będzie minimum 50 dzieci, młodzieży, osób dorosłych	
		2. Prowadzenie świetlicy profilaktycznej w miejscowości Bielany Wrocławskie	39.980,00		Objętych programem będzie minimum 50 dzieci, młodzieży, osób dorosłych	
		3. Program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	10.000,00		W programie profilaktycznym udział weźmie minimum 7 dzieci i młodzieży	
<b>V.</b>	Program świetlic środowiskowych	Dofinansowanie programów profilaktycznych w świetlicach środowiskowych	<b>827.850,00</b>	Cały rok w sposób ciągły	W nie mniej niż w 17 świetlicach środowiskowych realizowany będzie program profilaktyczny dla minimum 350 dzieci i młodzieży	KOK, inne organizacje
		<b>RAZEM</b>	<b>2.587.827,46</b>			

## VI. Promocja Programu

Informacje na temat Programu przekazywane będą mieszkańcom oraz instytucjom zaangażowanym w jego realizację poprzez:

- 1) strony internetowe: Urzędu Gminy Kobierzyce, GOPS, realizatorów, partnerów,
- 2) lokalną prasę,
- 3) biuletyn informacyjny Stowarzyszenia Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ISKRA”,
- 4) ulotki,
- 5) tablice informacyjne w sołectwach.

## VII. Monitoring i ewaluacja

### Monitoring

Realizację zadań będą monitorowali: Wójt Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Kobierzycki Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wyznaczeni pracownicy tych instytucji będą sporządzali sprawozdania. Po upływie roku budżetowego w I kwartale Wójt Gminy przedstawi sprawozdanie z realizacji programu w formie raportu Radzie Gminy Kobierzyce.

### Ewaluacja

Po przedstawieniu raportu wnioski z realizacji programu zostaną ujęte w projekcie Gminnego Programu na rok następny.

**4.4.2 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2024****Wstęp**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 opracowany został zgodnie z treścią ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.). Do sporządzenia programu wykorzystano materiały własne Urzędu Gminy Kobierzycze, w tym raporty i sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy. Program został oparty o analizę danych (stan na listopad 2023 roku) pozyskanych od podmiotów współpracujących przy realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobierzycach, Komisariatu Policji w Kobierzycach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Kobierzyckiego Ośrodka Kultury, gminnych jednostek oświaty, organizacji pozarządowych oraz diagnozy problemów społecznych z 2020 roku. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach koordynuje zadania ujęte w programie.

**I. Charakterystyka problemów w Gminie****1. Dostępność alkoholu w Gminie:**

- a) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jest wykorzystana w 83%, natomiast do spożycia w miejscu sprzedaży jest wykorzystana na poziomie 78%. Ogólnie wykorzystanie maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 81% w roku 2022. Minimalnie zmniejszyła się ilość mieszkańców Gminy Kobierzycze przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem, wynosi 230 osób. Na poziomie większym o 22 osoby w stosunku do roku 2022 zwiększyła się ilość mieszkańców Gminy przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu. Trend pozytywny. Dane dotyczące ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych w odniesieniu do ilości mieszkańców przedstawia tabela nr 1. Od września 2018 roku obowiązują limity maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 1. Punkty (od września 2018 roku maksymalna liczba zezwoleń) sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w Gminie w latach 2018-2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wyszczególnienie	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość
Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych (od września 2018 maksymalna liczba zezwoleń) (handel + gastronomia)	85	280	295	295	295	295
Uchwalony przez radę gminy limit punktów (od września 2018 maksymalna liczba zezwoleń) sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia:						
- poza miejscem sprzedaży ( handel)	60	180	195	195	195	195
- w miejscu sprzedaży ( gastronomia)	25	100	100	100	100	100
Pozostałe punkty sprzedaży poza limitem (do 4,5% alkoholu i piwo)	95	0	0	0	0	0
- poza miejscem sprzedaży (handel)	57	0	0	0	0	0
- w miejscu sprzedaży (gastronomia)	38	0	0	0	0	0

Wykorzystanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych (od września 2018 maksymalna liczba zezwoleń) w gminie z napojami przeznaczonymi do spożycia:	80	232	231	239	236	239
- poza miejscem sprzedaży (handel)	57	153	151	160	160	161
- w miejscu sprzedaży (gastronomia)	23	79	80	79	76	78
tutaj za 100% przyjęto limit uchwalony przez radę gminy						
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia:	48	81	62	61	60	37
- poza miejscem sprzedaży (handel)	32	64	32	40	43	26
- w miejscu sprzedaży (gastronomia)	16	17	30	21	17	11
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży wszystkich napojów alkoholowych	206	253	303	227	237	230
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%	310	311	389	302	301	322
Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0	0	0	0

b) z danych liczbowych Policji dotyczących naruszeń prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu wynika, że ich liczba wynosi 154, jest na poziomie wyższym niż w latach 2022 - 2018. Odnotowano duży spadek liczby interwencji domowych, w 2023 roku przeprowadzono 70 interwencji domowych - spadek o 176 interwencji w stosunku do roku 2022, w tym 30 w związku z alkoholem. W 2023 roku 124 osoby przewieziono do Izby Wyrzeźwień lub do miejsca wyrzeźwienia, na poziomie najwyższym w omawianym okresie. W 2023 roku założono 51 niebieskich kart wszczynających procedurę w związku z przemocą domową, mniej w stosunku do 2020 i 2021 roku; trend rosnący w stosunku do lat 2018, 2019, 2022.

Tabela nr 2. Dane liczbowe Policji w latach 2018-2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość
Wyszczególnienie						
Liczba osób przewiezionych do Izby Wyrzeźwień, do wyrzeźwienia	26	26	31	22	55	124
Liczba interwencji domowych	38	40	49	81	246	70
Liczba interwencji rodzinnych w związku z alkoholem	31	31	38	17	16	30
Liczba założonych Niebieskich Kart	31	42	70	55	44	51

c) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach świadczył pomoc w postaci pracy socjalnej i pomoc materialną w 2023 roku dla 25 rodzin z problemem alkoholowym, w 2022 roku dla 40 rodzin, w 2021 roku dla 33 rodzin, w 2020 roku dla 35 rodzin, 39 rodzin w 2019 roku, dla 45 rodzin w 2018; tendencja malejąca w stosunku do poprzednich lat.

d) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy 4 członków, inicjuje działania w zakresie Ustawy oraz rozpatruje sprawy związane z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu i opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ogólna liczba skierowanych w 2023 r. do GKRPA wniosków o leczenie odwykowe wynosiła 13, z czego 6 osób nadużywających alkoholu podjęło leczenie bez kierowania sprawy do sądu, po zastosowaniu przez członków Komisji metody krótkiej interwencji. Wnioski o objęcie leczeniem odwykowym wpłynęły od: członków rodzin - 12, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach – 1. Członkowie Komisji nie uczestniczyli w rozprawach sądowych.

W 2023 roku Komisja po dokonaniu oceny warunków w terenie, zaopiniowała 18 wniosków podmiotów ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydała również 18 pozytywnych postanowień. Komisja odbyła 21 posiedzeń zwykłych, problemowych i plenarnych. Ogólna liczba przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym od alkoholu w 2023 roku była mniejsza niż w poprzednich latach 2018-2022, wynosiła 13 wniosków. Liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2023 roku była najniższa w podanym okresie.

Tabela nr 3. Działania w ramach GKRPA w Gminie w latach 2018-2023

Wyszczególnienie	Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość	Ilość
Ogólna liczba przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym od alkoholu		17	18	24	24	15	13
Liczba wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym, przeprowadzonych na potrzeby Komisji		25	25	25	11	11	6
Liczba osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia w związku z problemem alkoholowym		45	44	40	51	45	24
Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia o zobowiązanie do leczenia odwykowego		16	16	14	11	11	5
Liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:		22	31	27	27	22	18
- pozytywnie,		22	31	27	27	22	18
- negatywnie		0	0	0	0	0	0

## 2. Informacja o problemach narkomanii występujących w Gminie (stan problemów):

- młodzież szkół postrzega problem zażywania narkotyków przez swych rówieśników jako problem marginalny. Najczęściej używanym środkiem odurzającym jest marihuana.

Towarzyszy często temu przekonanie o małej szkodliwości tej substancji. Młodzi ludzie mają przekonanie, że w narkotyki można najszybciej zaopatrzyć się na dyskotecę, w pubie, ale kupno środka odurzającego w innych miejscach też nie następuje trudności.

- większość osób dorosłych nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast osoby, które zażywały środki psychoaktywne stosowały marihuanę. Po narkotyki sięgają kolejno: dla lepszej zabawy, by zapomnieć o problemach, by złagodzić stres oraz z braku konkretnego powodu; następnie, z ciekawości lub dla towarzystwa, a osób dorosłych najczęściej wybrało „wpływ znajomych”. Zdecydowana większość dorosłych osób nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne.

## 3. Osoby i instytucje realizujące zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (stan zasobów):

- a) Gminny Punkt Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przy ul. Witosa 18 w Kobierzycach, służący osobom uzależnionym i ich rodzinom, w którym działa:

- grupy motywujące osoby uzależnione od alkoholu, od narkotyków do leczenia będące przed lub po programie terapeutycznym podstawowym w placówce leczenia odwykowego,
- konsultacje, dyżury, telefon zaufania AA, AN dla osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii,
- grupa dla młodzieży,
- treningi, warsztaty terapeutyczne, programy edukacyjne dla młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- superwizje, szkolenia dla osób współpracujących w zakresie profilaktyki uzależnień,
- program szkoły dla rodziców.

- a) świetlice profilaktyki środowiskowej w następujących miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Budziszów, Chrzanów, Damianowice, Domasław, Jaszowice, Kobierzyce, Królikowice, Ksieginię, Kuklice, Magnice, Owsianka, Pełczyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski, Rolantowice, Solna, Szczepankowice, Ślęza, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Wierzbie, Wysoka, Żerniki Małe, w których realizowane są zadania z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej, poprzez alternatywne formy spędzania wolnego czasu, działania opiekuńczo - wychowawcze. Ogółem uczęszcza 345 osób w wieku od 5 do 18 lat. Świetlice ww. prowadzone są w: budynku parafialnym – 1, w budynkach świetlic wiejskich – 20, w budynku prywatnym (Wysoka) – 1, w budynku użyteczności publicznej - 2. Dla poprawienia bazy przeprowadzono konieczne remonty i modernizację pomieszczeń przeznaczonych na działalność świetlic.

b) w jednostkach oświaty w miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Kobierzyce, Pustków

Wilczkowski, Pustków Żurawski, Tyniec Mały, Wysoka realizowane są programy autorskie z elementami socjoterapii, gdzie programem objęci są uczniowie, nauczyciele, rodzice,

c) program świetlic profilaktycznych jest realizowany przez Kobierzycki Ośrodek Kultury w budynkach świetlic wiejskich,

3. Organizacje pozarządowe realizujące w 2023 roku m.in. programy profilaktyczne: Stowarzyszenie Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ISKRA”, Stowarzyszenie „Bielany dla Ciebie”, Fundacja Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej, Fundacja Dolnośląskie Centrum Edukacji Montessori.

4. Najważniejsze zadania Gminy w 2024 roku:

a) profilaktyka dzieci i młodzieży,

b) umocnienie rodziny,

c) zmniejszanie skutków uzależnień poprzez prowadzenie Gminnego Punktu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w którym prowadzone będą zajęcia wspierające. Prowadzenie punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania AA i AN (wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin pomocą psychospołeczną, prawną),

d) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej (m. in. współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej).

5. Przewidywana wysokość środków finansowych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2024 roku wyniesie 2.500,00 złotych (słownie: dwa miliony pięćset tysięcy i 00/100 złotych).

## **II. Cel Programu**

Celem ogólny programu jest ograniczenie na terenie Gminy Kobierzyce spożycia alkoholu, zapobieganie, ograniczanie używania narkotyków i związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

### **Cele szczegółowe:**

1. Poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy,

2. Wspomaganie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy domowej,

3. Zmniejszenie ilości przypadków naruszeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

4. Wspomaganie działań dotyczących reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

5. Wspomaganie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej,

6. Kontynuacja profilaktyki gminnej angażująca wiele grup społeczności lokalnej (młodzieży, wychowawców, przedstawicieli samorządu i in.).

7. Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy z zakresu profilaktyki uzależnień.

## **III. Zadania prowadzące do osiągnięcia celów:**

**1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, od narkomanii:**

a) prowadzenie Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach przy ul. Witosza 15 w zakresie:

- programów motywujących osoby uzależnione od alkoholu, od narkotyków do leczenia (przed lub po leczeniu podstawowym),

- prowadzenia treningów umiejętności, warsztatów służących dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej i rodzinnej,



- programu dla młodzieży z grupy ryzyka,
  - programu wsparcia prowadzonego przez specjalistów dla osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii, oraz osób doświadczających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową,
  - programu szkoły dla rodziców, celem podnoszenia kompetencji rodzicielskich,
  - finansowanie zakupu materiałów informacyjnych, prenumeraty czasopism,
- b) merytoryczne wsparcie dla działającego na terenie gminy Ruchu Anonimowych Alkoholików, Stowarzyszenia Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ISKRA”.

## **2. Działania na rzecz ograniczania występujących problemów alkoholowych, narkomanii:**

- a) inicjowanie działań w Gminie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- b) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- c) prowadzenie działalności informacyjnej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- d) usprawnienie prac związanych z postępowaniem wobec mieszkańców gminy nadużywających alkoholu, w tym: udzielanie informacji rodzinie o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, przeprowadzenie wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym, współpracę z sądem, biegłymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego od alkoholu,
- e) kontynuację i uruchomienie nowych programów w świetlicach środowiskowych dla dzieci podlegających przemocy w rodzinie,
- f) kontynuację działań Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach,
- g) współpraca m. in. z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, organizacjami pozarządowymi, szkołami,
- h) wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Gminy Kobierzyce usytuowania i limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- i) współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z cyt. Ustawą.

## **3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:**

- a) realizację programów profilaktycznych na terenie świetlic środowiskowych oraz szkół,
- b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców dzieci uczestniczących w programach,
- c) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- d) wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej,
- e) kontynuację modernizacji, budowy świetlic profilaktyki środowiskowej.

## **4. Zlecenie realizacji zadań dla organizacji pozarządowych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego.**

## **IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

- 1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w jej pracach otrzymują wynagrodzenie.

2. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane jest w okresach miesięcznych, na podstawie listy sporządzanej w oparciu o protokoły z posiedzeń i listę obecności.

3. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie w postaci zryczałtowanej.

4. Zryczałtowane wynagrodzenie wynosi 250,00 złotych brutto za udział w każdorazowym posiedzeniu GKRPA.

5. Regulamin pracy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalony przez GKRPA zatwierdza Wójt Gminy Kobierzyce.

6. Członkom GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży wynikający z udziału m.in. w szkoleniach, konferencjach, seminariach organizowanych dla potrzeb Komisji poza terenem działania Komisji na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

## V. Szczegółowy zakres działań i realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki

### i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024

Lp.	Cel szczegółowy	Zadania do realizacji	Koszt w zł	Termin realizacji	Wskaźniki	Realizator
I.	Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin		<b>190.220,00</b>			
		1.Realizacja programów profilaktycznych w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	<b>162.720,00</b>	Cały rok		
		1.1. Profilaktyka i rozwiązywania problemów alkoholowych	<b>97.720,00</b>			
		A. Grupa motywująca osoby uzależnione do leczenia, realizacja 2 grup, 6 godzin tygodniowo	30.000,00	Cały rok z wyjątkiem lipca	Z programu skorzysta nie mniej niż 26 osób	Instruktor terapii, specjalista ds. terapii
		B. Grupa młodzieżowa, realizacja 2 grup, 7 godzin tygodniowo	27.720,00	Cały rok z wyjątkiem lipca i sierpnia	Z programu skorzysta nie mniej niż 12 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, psycholog
		C. Program wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, dyżury realizacja raz w tygodniu 6 godzin	30.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 20 osób	Specjalista ds. terapii, lekarz, psycholog
		D. Program szkoły dla rodziców	10.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 16 osób	Osoby uprawnione,
		1.2. Przeciwdziałanie narkomanii	<b>65.000,00</b>			

		A. Program motywujący osoby uzależnione od narkotyków do leczenia, realizacja 1 raz w tygodniu przez 3 godziny	13.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		B. Program edukacyjny dla młodzieży z grup ryzyka, realizacja 1 raz w tygodniu przez 4 godziny	18.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		C. Program w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania dla rodziców i nauczycieli, Cykl 80 godzin.	11.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		D. Program wsparcia dla rodziców osób uzależnionych od narkotyków, realizacja 1 raz w tygodniu przez 3 godziny.	13.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Specjalista ds. terapii uzależnień, instruktor terapii
		E. Szkolenia dla: pracowników służby zdrowia, pracowników oświaty, pracowników socjalnych, policji, pracownika ds. profilaktyki w zakresie profilaktyki uzależnień, cykl 70 godzin	9.000,00	Cały rok	Z programu skorzysta nie mniej niż 10 osób	Osoby, podmioty uprawnione
		2. Koszty prowadzenia Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach	27.500,00	Cały rok		Podmioty uprawnione
		A. Zakup energii	16.000,00		Zakupiona będzie energia potrzebna do funkcjonowania Punktu	
		B. Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych	4.000,00		Zakupionych zostanie minimum 10 egzemplarzy literatury fachowej oraz 100 sztuk materiałów informacyjnych lub gadżetów profilaktycznych	
		C. Zakup środków czystości, środków dezynfekcji	6.000,00		Zakupione zostaną środki czystości niezbędne do utrzymania w czystości Punktu	
		D. Opłata za telefon	1.500,00		Opłacony zostanie telefon zaufania AA w Punkcie	

II.	Działania na rzecz ograniczania występujących problemów alkoholowych		<b>116.000,00</b>			
		1. Praca komisji	50.000,00	Cały rok	Skontrolowanych zostanie minimum 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, Odbędzie minimum 9 posiedzeń dotyczących rozmów interwencyjnych z osobami z problemem alkoholowym	Członkowie GKRPA
		2. Koszt podróży wynikający z udziału m. in. W szkoleniach, konferencjach, seminariach organizowanych dla potrzeb Komisji poza terenem działania komisji	3.000,00	Cały rok		Członkowie Komisji
		3. Współpraca z sądem oraz biegłymi w sprawie uzależnienia od alkoholu	14.000,00	Cały rok	Do sądu zostanie skierowanych minimum 7 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego od alkoholu	Członkowie GKRPA, sąd, biegły w sprawie uzależnienia od alkoholu
		4. Przeprowadzenie wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym	4.000,00	Cały rok	Zostanie przeprowadzonych minimum 10 wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym	Pracownik socjalny
		5. Szkolenia członków GKRPA, pracownika ds. profilaktyki, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, pracowników oświaty, policji, radnych, sołtysów i in. w zakresie profilaktyki uzależnień	20.000,00	Cały rok	W szkoleniach udział weźmie minimum 10 osób	Osoby, podmioty uprawnione
		6. Usługi pocztowe związane realizacją działań profilaktycznych	9.000,00	Cały rok	Zostanie wysłana korespondencja do minimum 200 osób, instytucji	GOPS w Kobierzycach, podmioty uprawnione
		7. Zakup materiałów biurowych i wyposażenia	6.000,00	Cały rok	Zakupione zostaną materiały i wyposażenie niezbędne do	GOPS w Kobierzycach

					realizacji Programu	
		8.Diagnoza, monitoring problemów społecznych	10.000,00	Cały rok	Zostanie przeprowadzona diagnoza, monitoring problemów społecznych w Gminie Kobierzyce	Osoby, podmioty uprawnione
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych		1.112.850,00			
		1. Świetlice środowiskowe, działania w zakresie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią - zakup energii	80.000,00	Cały rok	Zostanie zakupiona energia do minimum 10 świetlic środowiskowych	Podmioty uprawnione
		2. Wydatki inwestycyjne	659.567,00	Cały rok	Zostanie dofinansowana budowa minimum 1 świetlicy profilaktyki środowiskowej	Podmioty uprawnione
		3. Programy profilaktyczne w jednostkach oświaty	373.283,00	Cały rok z wyjątkiem lipca i sierpnia	W programach profilaktycznych w jednostkach oświaty udział weźmie minimum 2000 dzieci i młodzieży	Osoby, podmioty uprawnione
		a) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Bielanych Wrocławskich	50.000,00			Dyrektor
		b) Szkoła Podstawowa w Kobierzycach	70.000,00			Dyrektor

		c) Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	50.100,00			Dyrektor
		d) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Tyńcu Małym	110.000,00			Dyrektor
		e) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pustkowie Żurawskim	35.000,00			Dyrektor
		f) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Wysokiej	58.183,00			Dyrektor
<b>IV.</b>	Zlecanie realizacji zadań dla organizacji pozarządowych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego		<b>80.980,00</b>	Cały rok w sposób ciągły		Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia abstynenckie
		1. Program dla rodzin z problemem alkoholowym	25.000,00		Objętych programem będzie minimum 50 dzieci, młodzieży, osób dorosłych	
		2. Prowadzenie świetlicy profilaktycznej w miejscowości Bielany Wrocławskie	45.980,00		Objętych programem będzie minimum 50 dzieci, młodzieży, osób dorosłych	
		3. Program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	10.000,00		W programie profilaktycznym udział weźmie minimum 7 dzieci i młodzieży	
<b>V.</b>	Program świetlic środowiskowych	Dofinansowanie programów profilaktycznych w świetlicach środowiskowych	999.950,00	Cały rok w sposób ciągły	W nie mniej niż w 17 świetlicach środowiskowych realizowany będzie program profilaktyczny dla minimum 350 dzieci i młodzieży	KOK, inne organizacje
		<b>RAZEM</b>	<b>2.500.000,00</b>			

## VI. Promocja Programu

Informacje na temat Programu przekazywane będą mieszkańcom oraz instytucjom zaangażowanym w jego realizację poprzez:

- 1) strony internetowe: Urzędu Gminy Kobierzyce, GOPS, realizatorów, partnerów,
- 2) lokalną prasę,
- 3) biuletyn informacyjny Stowarzyszenia Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „ISKRA”,
- 4) ulotki,
- 5) tablice informacyjne w sołectwach.

## VII. Monitoring i ewaluacja

### Monitoring

Realizację zadań będą monitorowali: Wójt Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Kobierzycki Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wyznaczeni pracownicy tych instytucji będą sporządzali sprawozdania. Po upływie roku budżetowego w I kwartale Wójt Gminy przedstawi sprawozdanie z realizacji programu w formie raportu Radzie Gminy Kobierzyce.

### **Ewaluacja**

Po przedstawieniu raportu wnioski z realizacji programu zostaną ujęte w projekcie Gminnego Programu na rok następny.

#### **4.3.3 GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA ROK 2024**

##### **Wstęp**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej opracowany został na podstawie diagnozy problemów uzależnień i przemocy domowej Gminy Kobierzycy, analizę danych (stan na listopad 2023 rok) pozyskanych od podmiotów współpracujących przy realizacji zadań Programu, w tym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobierzycach, Komisariatu Policji w Kobierzycach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Kobierzyckiego Ośrodka Kultury, gminnych jednostek oświaty, organizacji pozarządowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach koordynuje zadania ujęte w programie.

##### **I. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej**

Przemoc domowa od wielu lat jest traktowana jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i polityki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy domowej, udzielania pomocy osobom doznającym przemocy oraz skuteczniejszych oddziaływań na osoby stosujące przemoc.

Działania na rzecz zapobiegania przemocy domowej unormowano w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, ze zm.). Celem ustawy jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej. W ten sposób zrobiony został kolejny krok ku podniesieniu świadomości społecznej w zakresie zwalczania zjawiska przemocy domowej. Nadano działaniom z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej ramy prawne, podnoszące tym samym rangę zadań realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe.

Pomimo tego, iż przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa osób i rodzin.

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Ogranicza się do podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna, przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej, inny rodzaj zachowań np. zaniedbanie. Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni, osoby niepełnosprawne, osoby w podeszłym wieku. Osoby doświadczające przemocy, stosujące przemoc domową są kierowane do Zespołu Interdyscyplinarnego, Grupy Diagnostyczno - Pomocowej, celem objęcia pomocą.

##### **II. Program skierowany jest do:**

- a) osób doznających przemocy domowej, w tym: dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonkowie, rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie, osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwa i ich małżonków, innych osób.
- b) osób stosujących przemoc domowej,
- c) świadków przemocy domowej,



- d) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy,
- e) społeczności lokalnej.

### **III. Celem ogólnym programu jest tworzenie warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy domowej poprzez:**

- 1) przeciwdziałanie przemocy domowej,
- 2) zmniejszanie skali zjawiska przemocy domowej,
- 3) zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc,
- 4) zwiększanie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 5) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

### **IV. Cele realizowane będą poprzez:**

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej,
- 3) szkolenie służb zajmujących się przemocą domową,
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- 5) oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,

### **V. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej**

#### **A. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej**

- 1) powołanie koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej – określenie systemu współpracy poszczególnych instytucji w zakresie przemocy domowej,
- 2) wypracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach,
- 3) stworzenie bazy danych rodzin dotkniętych przemocą, wzmocnienie ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 4) podnoszenie kwalifikacji pracowników w dziedzinie zjawiska przemocy domowej,
- 5) działalność Punktu Konsultacyjnego, w którym realizowany będzie program „przemocy domowej”,
- 6) prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej skierowanej do dzieci i młodzieży promującej rozwiązywanie konfliktów bez przemocy w świetlicach środowiskowych z elementami socjoterapii oraz zajęciach pozalekcyjnych,
- 7) działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

#### **B. Zespół Interdyscyplinarny**

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałania zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- 4) opracowywanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 6) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- 7) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,

- 8) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 9) prowadzenie szerokiej akcji medialnej dotyczącej uprawnień pokrzywdzonych jak i podejmowanych w tym zakresie działań:
  - stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych, ogłoszeń w prasie lokalnej,
  - promowanie zadań w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

## **VI. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej**

- 1) działania uprzedzające: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa,
- 2) działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne kierowane do osób doznających przemocy domowej oraz pouczające i izolujące, kierowane do osób stosujących przemoc domową,
- 3) działania powstrzymujące (wspierające): psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do osób stosujących przemoc domową,
- 4) działania korekcyjne i edukacyjne kierowane do osób stosujących przemoc domową,
- 5) interwencja kryzysowa,
- 6) prewencja i realizacja „Niebieskiej Karty” i „Niebieskiej Linii”,
- 7) interwencje środowiskowe.

## **VII. Opracowanie i realizacja programów ochrony osób doznających przemocy domowej**

### **A. Udzielanie pomocy**

- 1) Pomoc psychologiczna:
  - a) indywidualny kontakt z psychologiem mający na celu:
    - wsparcie w działaniu,
    - edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy domowej),
    - terapię.
- 2) Pomoc prawna:
  - a) poradnictwo prawne mające na celu:
    - informację o możliwościach prawnego rozwiązania problemu,
    - pomoc w załatwieniu spraw urzędowych (sąd, policja).
- 3) Pomoc socjalna organizowana przez pracowników socjalnych:
  - praca socjalna,
  - informacja o możliwościach uzyskania wszechstronnej pomocy,
  - występowanie o pomoc materialną,
  - zabezpieczenie miejsca noclegowego (w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się osoba doznająca przemocy domowej).

### **B. Formy wsparcia**

1. Zorganizowanie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

#### **a) cel spotkań:**

- praca nad motywacją do zmiany sytuacji,
- wspieranie w działaniu,
- zmniejszanie poczucia osamotnienia,
- udzielanie informacji z zakresu prawa, pomocy społecznej (spotkanie z prawnikiem, pracownikiem socjalnym),

- zwiększanie wiedzy o zjawisku przemocy,

b) spotkania będą miały charakter otwarty.

2. Tworzenie warunków do powstania zajęć grupowych osób doznających przemocy domowej (w zależności od potrzeb, grupy o charakterze zamkniętym).

Cel:

- zwiększanie świadomości i poczucia własnej wartości,
- rozwijanie umiejętności życiowych zwiększających niezależność (praca nad traumatycznymi doświadczeniami).

3. Tworzenie warunków wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą i będących świadkami przemocy (w zależności od potrzeb).

Cel:

- udzielanie informacji na temat zjawiska przemocy domowej,
- uczenie wyrażania emocji, rozładowywania agresji, napięć,
- uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie.

4. Tworzenie warunków do powstania grupy samopomocowej kobiet dotkniętych przemocą, której celem są:

- działania w środowisku lokalnym na rzecz osób doznających przemocy,
- rozwiązywanie problemów emocjonalnych, społeczno – bytowych w oparciu o wspólne doświadczenie.

#### **VIII. Prowadzenie gminnego punktu konsultacyjnego:**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynuje i nadzoruje działalność Punktu Konsultacyjnego, który pełni rolę wsparcia dla osób doznających przemocy domowej:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- podejmowanie interwencji w środowisku,
- realizacja działań dla osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową,
- koordynowanie działania zespołu interdyscyplinarnego,
- systematyczne diagnozowanie zjawisk przemocy domowej,
- prowadzenie bazy danych osób doznających przemocy domowej, stosujących przemoc domową.

#### **IX. Przewidywane efekty i ocena prowadzonych działań:**

- 1) zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej,
- 2) promowanie wartości rodzinnych,
- 3) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy domowej,
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- 5) zmniejszanie rozmiarów zjawiska przemocy domowej,
- 6) zwiększanie skuteczności i dostępności pomocy,
- 7) wzrost liczby placówek udzielających pomocy w środowisku lokalnym,
- 8) wzrost osób profesjonalnie pomagającym ofiarom i sprawcom przemocy domowej,
- 9) spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą domową podejmowane są wielokrotnie,
- 10) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.

Z realizacji zadań programowych sporządzone będzie roczne sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzcach.

#### **X. Realizatorzy programu:**

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura,
- Policja,
- Placówki oświatowe,
- Placówki służby zdrowia,
- Organizacje pozarządowe,
- Społeczność lokalna.

#### **XI. Finansowanie:**

Źródłem finansowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej są środki z dochodów własnych gminy w wysokości 4.000,00 zł (słownie: cztery tysiące złotych).

#### **XII. Zadania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej i ich kalkulacja 2024 rok**

Realizacji każdego z celów służą następujące zadania

Lp.	Nazwa zadania	Adresaci programu	Koszt	Termin realizacji	Realizator
1	Zakup materiałów edukacyjno - informacyjnych	Mieszkańcy Gminy Kobierzyce	1.500,00	cały rok	Podmioty uprawnione
2	Koszty związane z obsługą organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupy Diagnostyczno - Pomocowej		2.500,00	cały rok	Podmioty uprawnione
	<b>RAZEM</b>		4.000,00		

#### **XIII. Promocja Programu**

Informacje na temat programu przekazywane będą mieszkańcom Gminy Kobierzyce oraz instytucjom zaangażowanym w jego realizację poprzez:

- 1) strony internetowe: Urzędu Gminy Kobierzyce, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, realizatorów, partnerów,
- 2) lokalną prasę,
- 3) ulotki,
- 4) tablice informacyjne w sołectwach oraz instytucjach na terenie gminy.

#### **XIV. Monitoring i ewaluacja**

##### **Monitoring**

Realizację zadań będzie monitorował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest koordynatorem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Informacje ze zrealizowanych zadań ujęte będą w sprawozdaniach i przedstawione Wójtowi Gminy.

Po upływie roku budżetowego w I pierwszym kwartale Wójt Gminy przedstawi Radzie Gminy raport z realizacji programu.

## **Ewaluacja**

Po przedstawieniu raportu wnioski z realizacji programu zostaną ujęte w projekcie Gminnego Programu na rok następny.

## **4.5 Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kobierzyce na lata 2024 – 2026**

### **1. Wprowadzenie**

Rodzina to grupa społeczna składająca się z rodziców, ich dzieci i krewnych. Rodziców łączy często więź małżeńska, a rodziców z dziećmi więź rodzicielska. Więzy te stanowią podstawę wychowania rodzinnego i określają obowiązki rodziców i dzieci względem siebie. Z punktu widzenia potrzeb dziecka rodzina jest podstawowym środowiskiem wychowawczym. To właśnie w rodzinie kształtuje się twórczy i pożyteczny lub bierny i szkodliwy członek społeczeństwa. Przyjęte w rodzinie wzory zachowań i normy etyczne rzutują na wszystko, co jej członkowie robią poza nią. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka, dlatego wysiłki wszystkich muszą skupić się na rodzinie zabiegając o jej trwałość i lepsze warunki do spełniania jej zadań.

W myśl przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek podejmowania działań wspierających rodziny i system pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest przy współpracy m. in. ze środowiskiem lokalnym, Sądami, Policją, instytucjami oświatowymi i organizacjami społecznymi (w tym pozarządowymi). Istotne jest, aby wsparcie rodzinom potrzebującym było udzielane dostatecznie wcześniej i miało charakter profilaktyczny, aby zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczej – wychowawczej, wspierać ją i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Kobierzyce są:

1. Opieka nad dziećmi, pozbawionymi wsparcia ze strony rodziny naturalnej, stanowić będzie element szerszego programu wspierania rodzin w środowisku lokalnym. Większe znaczenie będą mieć działania profilaktyczne, a więc wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, zmuszającej do zabrania dziecka z domu i umieszczenia go w pieczy zastępczej. Uwzględniono również aspekty ekonomiczne, bo pobyt dziecka w placówce to niewspółmiernie większe nakłady finansowe ze środków publicznych niż pomoc finansowa adresowana do rodzin.

2. Praca z rodzicami dziecka będzie również kontynuowana po jego umieszczeniu w pieczy zastępczej, aby zwiększyć szansę jego powrotu do rodziny. Pobyt w pieczy zastępczej traktowany jest więc jako wsparcie okresowe, które nie prowadzi do trwałego zerwania więzi dziecka z jego naturalnymi rodzicami.

3. Wzmocniona uwaga i monitoring powinny być związane z procesem usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, dlatego też zakłada się współpracę z różnymi instytucjami m.in. Sądami oraz PCPR-em, którzy są organizatorami umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej m.in. Domach Dziecka, Rodzinach Zastępczych.

4. W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzina powinna zostać objęta pomocą m.in. rodziny wspierającej, asystenta rodziny, a także pracownika socjalnego, pedagoga.

Ideą tworzenia niniejszego programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata.

Program wspierania rodziny, opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobierzycach, wpisuje się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobierzyce na lata 2021-2030.

Kwestią szczególnej troski na terenie gminy Kobierzyce jest problematyka ochrony rodziny, a w szczególności szeroko rozumiana opieka nad dzieckiem. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń.

Zadaniem własnym gminy jest między innymi tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz prace z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Kobierzyce na lata 2024-2026 jest propozycją zintegrowanych działań na rzecz rodziny realizowanych na terenie Gminy Kobierzyce, zgodnie z art. 176, pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który został opracowany w oparciu o określone w sprawozdaniu potrzeby, związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

## **2. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań**

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej- jest ona najważniejszym aktem prawnym regulującym wszelkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kobierzyce na lata 2024 -2026 należy brać pod uwagę w szczególności:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.).
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ( Dz. U. z 2023 r., poz. 901, ze zm.).
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.).
4. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ( Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.).
5. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.).
6. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.).
7. Ustawę z dnia 09.06.2022 r., o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich ( tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1700, ze zm.).
8. Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r., poz. 204 ze zm.).
9. Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).
10. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobierzyce na lata 2021-2030.

## **3. Diagnoza potrzeb/sytuacji rodziny**

Program został opracowany na podstawie informacji o charakterze sprawozdawczym i analitycznym, pochodzących z corocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz na podstawie kwestionariusza skierowanego do instytucji zajmujących się działaniami podejmowanymi na rzecz rodziny tj. :

- Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach
- Szkoły/przedszkola z terenu gminy Kobierzyce
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobierzycach
- Kobierzycki Ośrodek Kultury
- Kobierzycki Ośrodek Sportu i Rekreacji
- Ośrodek Zdrowia „Twój Lekarz” w Kobierzycach
- Komisariat Policji w Kobierzycach

Gmina Kobierzyce jest gminą wiejską składającą się z 33 miejscowości. W Gminie Kobierzyce wg. stanu na 31 grudnia 2019 r. zamieszkiwało 20.260 osób. W 2022 r. pracownicy socjalni realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objęli wsparciem 334 rodziny, w których było 650 osób, z czego 227 rodzin skorzystało z pomocy finansowej.

### **3.1. Analiza danych uzyskanych z kwestionariusza:**

Pytania oraz rozkład odpowiedzi na temat trudności występujących w rodzinach, przyczyn ich występowania, form jej wspierania zawierają dane przedstawione w tabelach.

**Tabela 1. Pytanie: Jak ocenia Pan/Pani sytuację materialno-bytową rodzin mieszkających na terenie gminy Kobierzyce?**

ODPOWIEDŹ	LICZBA (INSTYTUCJA)
Jest dobra	8
Jest dobra, lecz wymaga wsparcia	4
Nie jest dobra	0

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzony w ww. instytucjach na terenie gminy Kobierzyce.

W ocenie respondentów sytuacja materialno-bytowa rodzin mieszkających na terenie gminy Kobierzyce jest dobra, lecz w niektórych przypadkach wymagająca wsparcia.

**a) Charakterystyka problemów:**

**Tabela 2. Pytanie: Jakie są najczęściej występujące problemy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Kobierzyce?**

ODPOWIEDŹ	LICZBA PROBLEMÓW
Bezradność w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych	8
Przemoc w rodzinie	1
Brak więzi rodzinnych	1
Brak pozytywnych wzorców rodzicielskich- dziedziczenie negatywnego stylu życia	4
Brak umiejętności funkcjonowania w środowisku, izolacja, marginalizacja	1
Brak umiejętności poprawnej komunikacji	7
Uzależnienia (w tym behawioralne)	3
Niepełnosprawność, długotrwała choroba	2
Rodzina niepełna	6
Wielodzietność	1
Brak stabilizacji finansowej	2
Ubóstwo	0
Bezrobocie	0
Trudności mieszkaniowe	3
Kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci	7
Inne ...	0

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzony w ww. instytucjach na terenie gminy Kobierzyce.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że problemy występujące w wielu rodzinach związane są z dezorganizacją jej struktury wewnętrznej. Wg. ww. informacji największym problemem rodzin mieszkających na terenie gminy Kobierzyce jest ich bezradność w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych. W następnej kolejności respondenci wymieniają: brak umiejętności poprawnej komunikacji, kariera zawodowa rodziców i brak czasu dla dzieci, struktura niepełnej rodziny, brak pozytywnych wzorców rodzicielskich i dziedziczenie negatywnego stylu życia. Nikt z ankietowanych nie wskazał jako problem ubóstwa czy bezrobocia.

**Tabela 3. Czy problemy mają tendencję wzrostową, malejącą czy utrzymującą się na tym samym poziomie od kilku lat?**

ODPOWIEDŹ	WYNIKI
Wzrostową	5
Malejącą	0
Utrzymującą się na tym samym poziomie od kilku lat	7



Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzony w ww. instytucjach na terenie gminy Kobierzyce.

Problemy występujące w rodzinach nie mają tendencji malejącej. W opinii respondentów problemy utrzymują się na tym samym poziomie od kilku lat, a nawet wykazują tendencję wzrostową.

**Tabela 4. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do zachowań dzieci i młodzieży można najczęściej dostrzec na terenie gminy Kobierzyce?**

ODPOWIEDŹ	WYNIKI
Spożywanie substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, nikotyna)	0
Zachowania agresywne, przemocowe	3
Cyberprzemoc	4
Brak pozytywnych wzorów, autorytetów	6
Trudności szkolne, w tym nierealizowanie obowiązku szkolnego	3
Chuligaństwo, przestępczość	0
Brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego,	2
Zaniedbania wychowawcze	7
Inne:	
-Powielanie negatywnych wzorców	1
-Brak umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób ugodowy opartych na zrozumieniu i życzliwości	1

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzony w ww. instytucjach na terenie gminy Kobierzyce.

Respondenci wskazali, iż najczęstsze negatywne zjawiska odnoszące się do zachowań dzieci i młodzieży dotyczą zaniedbań wychowawczych, braku pozytywnych wzorców i autorytetów, cyberprzemocy.

**Tabela 5. Jakie działania należy podjąć w gminie Kobierzyce, które miałyby na celu zapobieganie lub ograniczanie problemów występujących w rodzinach?**

ODPOWIEDŹ	WYNIKI
Realizacja działań o charakterze profilaktycznym	6
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego	9
Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	3
Rozszerzenie oferty zajęć kulturalno-sportowych	4
Lepsza współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny	3
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	4
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	8
Dokształcanie zawodowe pracowników instytucji współpracujących w obszarze pomocy rodzinie	7
Wsparcie poprzez działania rodzin wspierających	1
Inne ...	
-Powyższe działania są realizowane- warto poszerzyć ich zakres i dostępność	1
-Lepsza współpraca pedagog szkolny-> poradnia psychologiczno-pedagogiczna	1

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzony w ww. instytucjach na terenie gminy Kobierzyce.

Głównymi działaniami jakie należy podjąć, aby ograniczyć problemy występujące w rodzinach wg respondentów jest zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi, dokształcanie zawodowe pracowników instytucji współpracujących w obszarze pomocy rodzinie oraz realizacja działań o charakterze profilaktycznym.

#### b) Charakterystyka zasobów:

**Tabela 6. Jaki rodzaj działań Państwa instytucja podejmuje na rzecz dziecka/rodzin?**

<b>DZIAŁANIE</b>	<b>GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBIERZYCACH</b>
Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- projekty socjalne – aktywizacja społeczności, przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu</li> <li>- warsztaty dla rodziców podnoszące umiejętności opiekuńczo-wychowawcze</li> <li>- wsparcie asystentów rodziny i pracowników socjalnych</li> <li>- bieżące poradnictwo socjalne i rodzinne dla rodzin przeżywających trudności.</li> </ul>
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	-konsultacje i poradnictwo
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie- poradnictwo rodzinne</li> <li>- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna</li> <li>- Poradnie Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży</li> <li>- Centrum Neuropsychiatrii NEUROMED we Wrocławiu</li> <li>- realizując Ustawę „za Życiem”</li> </ul>
Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Ośrodek Interwencji Kryzysowej</li> <li>-Poradnie Zdrowia Psychicznego, w tym dla os. uzależnionych</li> <li>-Grupy wsparcia dla os. uzależnionych oraz współuzależnionych</li> <li>-Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie- program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy</li> </ul>
Inne	-
<b>DZIAŁANIE</b>	<b>SZKOŁY/PRZEDSZKOLA</b>
Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-warsztaty profilaktyczne</li> <li>-pogadanki podczas godziny wychowawczej (w tym w grupach)</li> <li>-teatryki</li> <li>-konkursy</li> <li>-realizacja programu profilaktyczno-wychowawczego</li> <li>-treningi uważności</li> <li>-współpraca z Fundacjami (Nonlicent, Dzieci Niczyje, Stowarzyszenie „Bielany dla Ciebie”, Pola nadziei, WOŚP, Scholmisco, Instytut Profilaktyki Zintegrowanej Pozytywka)</li> <li>- profilaktyka uzależnień</li> <li>- organizowanie imprez, w których są pielęgnowane więzi rodzinne (Olimpiada Sportowa),</li> <li>-zawody sportowe (Narodowy Dzień Sportu, Sprintem do Maratonu)</li> <li>- warsztaty dla rodziców „Jak rozumieć się w rodzinie- rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych u dzieci”.</li> <li>- warsztaty prowadzone dla dzieci przez psychologa</li> <li>- zajęcia profilaktyczne „Każdy inny- wszyscy równi”</li> <li>- przeciwdziałanie wykorzystaniu seksualnemu (Naucz dziecko bezpieczeństwa „Gadki o gadkach”- proste rozmowy na trudne tematy.</li> <li>-pogadanka na temat rozwijania podstawowych umiejętności interpersonalnych.</li> <li>- pasowanie na przedszkolaka</li> <li>- Dzień Rodziny</li> <li>-Dzień Babci i Dziadka</li> <li>- Jasełka</li> <li>-Aniołkowe granie</li> <li>-zajęcia otwarte dla rodziców (grupowe)</li> <li>-warsztaty dla rodziców (grupowe)</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>-współpraca z instytucjami realizującymi działania psychoedukacyjne Progres, Tandem, Kołowrocek)</li> <li>-diagnoza czynników ryzyka i chroniących</li> <li>-współpraca z PCPR we Wrocławiu</li> <li>-współpraca z Asystentem Rodziny</li> </ul>
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-zajęcia sportowe (Ogólnopolski program „Fitschool”, basen)</li> <li>-indywidualne rozmowy z dziećmi oraz rodzicami</li> <li>-konkursy plastyczne (krajobraz gminy- „Krajowy Dzień krajobrazu”)</li> <li>-warsztaty (TUS,</li> <li>- zajęcia wyrównawcze. Rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia korekcji wad postawy</li> <li>- zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne (prowadzone przez psychologa)</li> <li>-zajęcia poszerzające zainteresowania</li> <li>- konsultacja z psychologiem i pedagogiem szkolnym</li> <li>- dystrybucja materiałów edukacyjnych z UG, GOPS</li> <li>- organizacja „dnia Kropki”, „dnia Życzliwości” itp.</li> <li>- konsultacje/przekazywanie spraw w/do sądzie rodzinnym (w razie potrzeb)</li> <li>-współpraca służbą kuratorską</li> <li>- doskonalenie zawodowe kadry</li> <li>-współpraca z GKRPA</li> <li>- organizowanie aktywnych form wypoczynku</li> <li>-zaangażowanie uczniów w działalność społeczną, charytatywną i artystyczną,</li> <li>-wycieczki profilaktyczno-edukacyjne</li> <li>-działania integracyjne</li> <li>-wycieczki do instytucji kultury</li> <li>-kształtowanie właściwych postaw moralnych</li> <li>-organizacja „Europejskiego Tygodnia Dnia Świadomości Dysleksji; Światowy Dzień Świadomości Autyzmu”</li> </ul>
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna we Wrocławiu</li> <li>-Poradnie Zdrowia Psychicznego</li> <li>-Neuromed- Centrum Neuropsychiatrii</li> <li>-Przychodnia Rehabilitacji Dzieci „Ołtarzynki”</li> <li>-Poradnia/Fundacja Promyk Słońca</li> <li>-Różni specjaliści ( logopeda, psychiatra, neurolog itp.).</li> <li>-Poradnia PROMED</li> <li>-Most Sensoryczny</li> </ul>
Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>-GOPS</li> <li>-poradnia zdrowia psychicznego</li> <li>-terapia rodzinna, indywidualna</li> </ul>
Inne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-mediacje</li> <li>-motywowanie rodziców do włączania się, korzystania z gabinetów terapeutycznych (terapia w nurcie systemowym)</li> </ul>
<b>DZIAŁANIE</b>	<b>GKRPA</b>
Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-warsztaty profilaktyczne</li> <li>-zajęcia w szkołach dla dzieci i młodzieży</li> </ul>
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- szkolenie pedagogów i nauczycieli</li> <li>- współfinansowanie programów edukacyjnych w szkołach</li> </ul>
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego</li> </ul>

Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Poradnie Zdrowia Psychicznego</li> <li>-Ośrodki Leczenia Odwykowego</li> <li>-Gminny Punkt Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach</li> <li>-kierowanie na badania przez biegłych z zakresu uzależnień,</li> <li>-Grupy samopomocowe , np. AA, Al. Anon</li> <li>-Stowarzyszenie Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „Iska”</li> </ul>
Inne	- brak danych
<b>DZIAŁANIE</b>	<b>KOBIERZYCKI OŚRODEK KULTURY</b>
Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-cała oferta kulturalna</li> <li>-działalność świetlic wiejskich</li> <li>-działalność placówek wsparcia dziennego, tj. świetlic profilaktycznych</li> </ul>
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-imprezy tematyczne (np. Mikołajki itp.)</li> <li>-półkolonie letnie,</li> <li>-zajęcia w czasie ferii zimowych.</li> <li>-półkolonie zimowe</li> </ul>
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	- brak danych
Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	- brak danych
Inne	- biblioteka
<b>DZIAŁANIE</b>	<b>KOBIERZYCKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI</b>
Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>-sekcje sportowe dla dzieci</li> <li>-sekcje sportowe dla dorosłych</li> </ul>
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- warsztaty sportowe (yoga, zumba dla dzieci i dorosłych)</li> <li>-imprezy sportowe (Rodzinny Dzień Dziecka, Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej, Międzynarodowy Dzień Yogi, Maraton Fitness)</li> <li>-półkolonie letnie,</li> <li>-zajęcia sportowe w czasie ferii zimowych.</li> <li>-wyjazdy na zawody oraz turnieju</li> </ul>
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	- brak danych
Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	- brak danych
Inne	- użycza bądź wynajmuje mieszkańcom administrowane obiekty (w tym tereny zewnętrzne) na potrzeby organizacji aktywności rekreacyjnych lub sportowych
<b>DZIAŁANIE</b>	<b>OŚRODEK ZDROWIA „Twój Lekarz”</b>
Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- edukacja i promocja zdrowia, zachowań prozdrowotnych</li> <li>-3letni program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki układu sercowo-naczyniowego, nadciśnienie tętnicze oraz hipercholesterolemii.</li> </ul>
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pogadanki</li> <li>- instruktaże</li> </ul>
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>- psycholog (w tym dziecięcy dostępny bez ograniczeń)</li> <li>- poradnie wad postawy (program badania stóp)</li> </ul>
Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Poradnie Zdrowia Psychicznego</li> <li>-Ośrodki Leczenia Odwykowego</li> </ul>
Inne	-
<b>DZIAŁANIE</b>	<b>KOMISARIAT POLICJI KOBIERZYCE</b>

Działania profilaktyczne	-prelekcje profilaktyczne w szkołach
Działania dydaktyczne, pedagogiczne	- brak danych
Kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych	- brak danych
Kierowanie dorosłych do poradni specjalistycznych	- Poradnie Zdrowia Psychicznego - Ośrodki Leczenia Odwykowego
Inne	- brak danych

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzony w ww. instytucjach na terenie gminy Kobierzyce.

**Tabela 7. Proszę wskazać ilość rodzin w tym dzieci z terenu gminy Kobierzyce, korzystających aktualnie z usług Państwa instytucji, a przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Proszę wskazać także dominujące problemy występujące w rodzinach.**

INSTYTUCJA	LICZBA RODZIN (w przybliżeniu)	LICZBA DZIECI W RODZINACH (w przybliżeniu)	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH
SZKOŁY/ PRZEDSZKOLA	350	780	-agresja -uzależnienia -brak zainteresowania rodziców dziećmi -niewłaściwe metody wychowawcze -opuszczenie rodziny przez rodzica -bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych -rodziny patchworkowe -przemoc -zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze -wielodzietność -rodziny niepełne, samotne rodzicielstwo -brak pozytywnych wzorców -zerwanie więzi w rodzinie -niski poziom kompetencji wychowawczych -przemoc w stosunku do rówieśników -brak zaradności życiowej -niedożywienie, -zaniedbanie ( w tym opiekuńczo-wychowawczych) -śmierć bliskiej osoby -niezdiagnozowane zaburzenia psychiczne w rodzinie -niezaradność życiowa -niepełnosprawność -trudności mieszkaniowe  Inne: -rodziny zastępcze i adopcyjne
INSTYTUCJA	LICZBA RODZIN (w przybliżeniu)	LICZBA DZIECI W RODZINACH (w przybliżeniu)	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH

	przybliżeniu)		
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBIERZYCACH	40	80	-agresja -uzależnienia -brak zainteresowania rodziców dziećmi -niewłaściwe metody wychowawcze -opuszczenie rodziny przez rodzica -bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych -przemoc -zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze -wielodzietność -rodziny niepełne, samotne rodzicielstwo -brak pozytywnych wzorców -zerwanie więzi w rodzinie -niski poziom kompetencji wychowawczych -przemoc w stosunku do rówieśników -brak zaradności życiowej -zaniedbanie ( w tym opiekuńczo-wychowawczych) -śmierć bliskiej osoby -niezdiagnozowane zaburzenia psychiczne w rodzinie -niezaradność życiowa -niepełnosprawność -trudności mieszkaniowe
INSTYTUACJA	LICZBA RODZIN(w przybliżeniu)	LICZBA DZIECI W RODZINACH(w przybliżeniu)	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH
GKRPA	-	-	-uzależnienia -niewłaściwe metody wychowawcze -przemoc -zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze -niski poziom kompetencji wychowawczych -zaniedbanie ( w tym opiekuńczo-wychowawczych) -niezdiagnozowane zaburzenia psychiczne w rodzinie
INSTYTUACJA	LICZBA RODZIN(w przybliżeniu)	LICZBA DZIECI W RODZINACH(w przybliżeniu)	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH
KOK	-	-	-niewłaściwe metody wychowawcze -bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

			-niski poziom kompetencji wychowawczych
INSTYTUACJA	LICZBA RODZIN(w przybliżeniu)	LICZBA DZIECI W RODZINACH( w przybliżeniu)	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH
KOSiR	-	-	brak danych
INSTYTUACJA	LICZBA RODZIN(w przybliżeniu)	LICZBA DZIECI W RODZINACH (w przybliżeniu)	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH
OŚRODEK ZDROWIA	-	-	-uzależnienia -brak zaradności życiowej -niedożywienie, -zaniedbanie ( w tym opiekuńczo-wychowawczych) -niezdiagnozowane zaburzenia psychiczne w rodzinie -niepełnosprawność  Inne: -brak wykonywanych szczepień obowiązkowych u dzieci
INSTYTUACJA	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI W RODZINACH	DOMINUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE WE WSKAZANYCH RODZINACH
KOMISARIAT POLICJI	-	-	-uzależnienia -przemoc -przemoc w stosunku do rówieśników -brak zaradności życiowej -niezdiagnozowane zaburzenia psychiczne w rodzinie -niezaradność życiowa

**Tabela 8. Propozycje działań, które powinny zostać uwzględnione w Gminnym Programie Wpierania Rodziny na lata 2024-2026**

INSTYTUACJA	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ
SZKOŁY/ PRZEDSZKOLA	<ul style="list-style-type: none"> <li>-pedagogizacja rodziców</li> <li>-prowadzenie warsztatów przez specjalistów</li> <li>-szkolenia/warsztaty dla rodziców dot. podniesienia kompetencji wychowawczych</li> <li>-zwiększenie liczby asystentów rodziny</li> <li>-wsparcie rodziców o niskim poziomie kompetencji wychowawczych przez specjalistów</li> <li>-finansowanie warsztatów (dla dzieci) pedagogicznych z zakresu zdrowia psychicznego prowadzonych przez firmę zewnętrzną np. Tandem.</li> <li>-terapia rodzin,</li> <li>-otwarte warsztaty dla rodzin w trudnej sytuacji</li> <li>-prelekcje dla rodzin w trudnej sytuacji rodziny</li> <li>-porady dla rodziców i kierowanie dzieci na diagnozy</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>-TUS dla dzieci</li> <li>-grupa socjoterapeutyczna</li> <li>-wsparcie/opieka psychiatry i neurologa dziecięcego (np. w Twój Lekarz)</li> <li>-profilaktyka dot. samopoczucia i zdrowia psychicznego dorosłych</li> <li>-opieka wychnieniowa /formy wsparcia dla rodziców samotnie wychowujących dzieci- oferty samodoskonalenia</li> <li>-pokrycie kosztów superwizji dla chętnych nauczycieli i specjalistów</li> <li>-zwiększenie dostępności do psychoterapii i rehabilitacji</li> <li>-warsztaty kompetencji społecznych dla dzieci i młodzieży</li> <li>-lepszy dostęp do instytucji diagnozujących np. poradni psychologiczno-pedagogicznych</li> </ul>
GOPS	<ul style="list-style-type: none"> <li>-dyżur psychologa dla rodzin przejawiająca trudności opiekuńczo – wychowawcze i okolorozwodowe</li> <li>-profilaktyka dotycząca przeciwdziałania przemocy w rodzinie</li> <li>-zwiększenie dostępności usług psychologicznych</li> <li>-wprowadzenie mediatora w sprawach rodzinnych</li> <li>-pozyskanie usług rodzin wspierających,</li> <li>-zapropowanie oferty spotkań dla rodzin mających na celu wymianę doświadczeń i zapobieganie izolacji społecznej,</li> <li>-dalsze wsparcie asystentów rodziny (Ustawa o Wspieraniu Rodziny i Systemie pieczy zastępczej oraz Ustawa za Życiem)</li> <li>-realizowanie różnych programów Programów ( Pomoc Żywnościowa, Bank Żywności, Dożywianie, programy osłonowe</li> <li>-Karty Dużej Rodziny</li> </ul>
GKRPA	<ul style="list-style-type: none"> <li>-wzmacnianie roli rodziny</li> <li>-warsztaty kompetencji rodzicielskich</li> <li>-profilaktyka uniwersalna skierowana do dzieci, młodzieży i ich rodzin,</li> <li>-i inne ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</li> </ul>
KOK	-zwiększenie ilości sekcji organizacyjnych przez KOK
KOSiR	<ul style="list-style-type: none"> <li>-poprawa wymiana informacji pomiędzy jednostkami gminy</li> <li>-uruchomienie zajęć sportowych w miejscowościach gdzie rodziny i dzieci potrzebują wsparcia</li> </ul>
KOMISARIAT POLICJI	<ul style="list-style-type: none"> <li>-zajęcia kulturano- sportowe dla dzieci i młodzieży</li> <li>-zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży</li> </ul>

Należy zwrócić uwagę na fakt, że niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji i organizacji na rzecz dziecka i rodziny, aby zapobiegać oraz minimalizować czynniki mające wpływ na występowanie dysfunkcji w rodzinach.

#### 4. Praca z rodziną z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi:

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą otrzymać wsparcie asystenta rodziny (art. 11 Ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426) realizowana jest przez dwóch asystentów zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobierzycach.

W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i dokonuje analizy sytuacji rodziny.



Jeżeli z ww. analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie **asystenta rodziny**, pracownik socjalny występuje do Dyrektora GOPS z wnioskiem o jego przydzielenie.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez **rodzinę**, zgodnie z opracowanym z rodziną planem pracy. Plan pracy w zależności od indywidualnej sytuacji rodziny może zawierać:

- \* udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- \* udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- \* udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- \* udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- \* wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- \* motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- \* udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- \* motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- \* udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- \* podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- \* prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- \* realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, tj. poradnictwo i koordynacja prowadzona przez asystenta;
- \* prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- \* dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi GOPS, jeśli to on jest podmiotem, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy;
- \* monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- \* sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- \* współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- \* współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w tym z grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

**Tabela 9. Przedstawia charakterystykę pracy asystenta rodziny w latach 2021-2022**

LP	Charakterystyka pracy asystenta rodziny	2021	2022
1	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	21	24
2	Liczba dzieci w rodzinach	56	58
3.	Liczba małoletnich uchronionych przed umieszczeniem w pieczy zastępczej (realne zagrożenie)	25	25

4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym	1	10
----	--	---	----

*Źródło: dane GOPS Kobierzycy, opracowanie własne.*

*Asystent rodziny nie wyręcza rodziny, a jedynie aktywizuje i motywuje rodzinę do działania w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła. Asystent rodziny poszukuje zasobów rodziny i jej kompetencji. Modeluje lub trenuje umiejętności, których rodzina nie posiada, towarzyszy w ich wykonywaniu do momentu osiągnięcia samodzielności.*

Realizacja zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny, we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, pozwoliła w wielu rodzinach na zachowanie pełnego jej składu, poprzez utrzymanie dzieci w rodzinach biologicznych oraz przełożyła się na poprawę funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

**Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach z placówkami oświatowymi** w zakresie rozwiązywania trudności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, polega przede wszystkim na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań pomocowych, interwencyjnych- zapobiegających sytuacjom kryzysowym w rodzinach:

-Rozpoznawanie trudności opiekuńczo-wychowawczych, poprzez funkcjonowanie dziecka w środowisku szkolnym i/lub rówieśniczym np. zachowanie dziecka, poziom opanowania materiału szkolnego, zainteresowanie rodziców sytuacją szkolną dziecka, higiena osobista dziecka, zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka: odzież, posiłek, materiały szkolne.

-Przeciwdziałanie zjawiskom nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie poprzez powiadomienie ośrodka pomocy społecznej o rodzinach, w których dochodzi do widocznych zaniedbań w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

-Rozpoznawanie potrzeb dziecka i rodziny oraz wspólne określenie planu pomocy rodzinie w odniesieniu do sytuacji szkolnej dziecka.

-Utrzymanie stałych kontaktów pracowników ośrodka pomocy społecznej z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz wychowawcami.

-Pomoc w rozwiązywaniu trudności opiekuńczo- wychowawczych rodziny poprzez wsparcie oraz udzielenie dziecku pomocy wychowawcy i pedagoga/psychologa szkolnego;

-Współpraca w zakresie realizacji zadań Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

-W sytuacjach demoralizacji dzieci/młodzieży umieszczenie ich na wniosek rodziców lub sądu w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapeutycznych oraz jedynie na wniosek Sądu w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych.

Asystent rodziny współpracuje z wieloma instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodzin, w tym z pracownikami socjalnymi, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu, placówkami oświatowymi czy sądami- poprzez kuratorów zawodowych i społecznych. Zatem aktywność asystenta rodziny można podzielić na dwa obszary zadaniowe. Pierwszym jest bezpośredni kontakt z rodziną w miejscu zamieszkania lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę. Drugim natomiast jest szeroko zakrojona współpraca asystenta z osobami i instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodziny.

## 5. Piecza zastępcza

W sytuacji, gdy dziecko jest całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodziców zapewnia się mu pomoc, organizując opiekę w rodzinie zastępczej lub w formach instytucjonalnych wsparcia dziennego i całodobowego. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie postanowienia lub orzeczenia sądu rodzinnego. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, a pochodzących z Gminy Kobierzycy kształtuje się następująco:

**Tabela 10.** Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021 -2022.

x	2021	2022
Instytucjonalna piecza zastępcza	15	6
Rodzinna piecza zastępcza	8	13

suma	23	19
------	----	----

*Źródło: dane GOPS Kobierzyce, opracowanie własne.*

Można zauważyć tendencję malejącą umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. W razie konieczności natomiast częściej dzieci umieszczane są w rodzinnych pieczach niż instytucjonalnych.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej i w rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2021 na ten cel wydano 198 029,73 zł, w roku 2022 - kwota 237 875,76 zł.

Zaznaczyć należy, iż wydatki gminy są zależne od czasu pobytu oraz ilości dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina ma obowiązek współfinansowania kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej, w następujący sposób:

- 10% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

-30% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

-50% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

Z informacji uzyskanej z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wynika, iż niestety nie ma możliwości wyliczenia przewidywanych wydatków na lata 2024-2026 z uwagi na zmienną ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz zmieniającą się wysokość wydatków wraz z wydłużającym się pobytem dziecka w pieczy zastępczej.

Najczęstsze przyczyny umieszczania dzieci z terenu gminy Kobierzyce w pieczy zastępczej:

-niewydolność opiekuńczo-wychowawcza

-uzależnienia w rodzinie- brak chęci podjęcia leczenia odwykowego

-przemoc w rodzinie

Asystent rodziny nie tylko współpracuje z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziny, ale także ma obowiązek współpracować z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w celu wsparcia powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych w sytuacjach koniecznej ingerencji sądu rodzinnego we władzę rodzicielską. Wspólne działania mają w tym przypadku służyć jak najszybszemu powrotowi dziecka do domu i reintegracji rodziny.

## 6. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”:

Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (t.j. Dz. U. z 2023r., poz.1923), poszerzyła ofertę pomocy dla rodzin, jak i obszar działań asystenta rodziny poprzez przydzielenie asystentom funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta rodziny w ramach zadań cyt. Ustawy należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiet w ciąży i jej rodzin.

Powyższa ustawa zakłada dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny, w ramach którego można skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Dostępną pomoc koordynuje asystent rodziny, którego zadaniem jest wsparcie i towarzyszenie emocjonalne, występowanie do podmiotów w celu umożliwienia skorzystania ze wsparcia.

## 7. Założenia Programu:

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kobierzycy na lata 2024-2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, i naprawczy a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Stan ten zostanie osiągnięty, gdy rodzina otrzyma kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie przy jednoczesnym wykorzystaniu własnych zasobów. Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnego wymaga wsparcia. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach cały czas poszukuje nowych metod pracy z rodziną, których celem jest pobudzenie aktywności i rozbudzanie potrzeb odbiorców Programu- rodzin w szczególności z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

Należy pamiętać, że program został utworzony na takim poziomie ogólności by władze gminy Kobierzycy mogły dostosować swoje działania do zmieniających się warunków społecznych, pamiętając o tym, że główne cele programu nie powinny być naruszone. Etapem wieńczącym powinna być ewaluacja programu, która pozwoli określić użyteczność podjętych działań.

Gminny Program Wspierania Rodzin dla Gminy Kobierzycy zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków dla poprawy i jakości życia rodzin i dzieci, co może przyczynić się do zahamowania procesu umieszczenia dzieci poza rodziną naturalną. Spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenia zjawiska patologii społecznej, zminimalizowania negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

#### **8. Cel główny i cele szczegółowe:**

##### **a) *Cel główny:***

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Kobierzycy w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny oraz pomoc w tworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w rodzinie biologicznej.

##### **b) *Cele szczegółowe:***

###### **1b. Prowadzenie analizy rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie poprzez:**

- a) pracę socjalną polegającą na rozpoznawaniu trudności w zakresie pełnienia właściwych ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz oceny sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku oraz rówieśniczym,
- b) konsultacje ze specjalistami w celu określenia czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny,

###### **2b. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:**

- a) przyznawanie świadczeń w ramach ustawy o pomocy społecznej,
- b) dożywianie dzieci w placówkach oświatowych, w tym udzielanie pomocy w ramach współpracy z „Bankiem Żywności”,
- c) udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
- d) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dziecka poprzez kontakt i współpracę z podmiotami leczniczymi z terenu gminy Kobierzycy,
- e) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka poprzez kontakt i współpracę z placówkami oświatowymi.

###### **3b. Rozwijanie funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:**

- a) umożliwianie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny.
- b) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny, w szczególności w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży,
- c) pomoc w dostępie do szkoleń, warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo

-wychowawcze,

- d) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego- w zakresie prawa rodzinnego.
- e) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo- wychowawcze korzystania z pomocy rodzin wspierających,
- f) wspieranie działań mających na celu organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji tzw. grup wsparcia i samopomocowych,
- g) organizowanie i promowanie różnych form integracji rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży,

**4b. Działania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz pomoc w rozwiązywaniu już istniejących poprzez:**

- a) współpracę z podmiotami, instytucjami działającym w środowisku lokalnym na rzecz rodziny w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
- b) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych.
- c) współpracę z Zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej, w tym motywowanie do podjęcia terapii dla osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy,
- d) współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w zakresie motywowania oraz zgłaszania wniosków o skierowanie osób uzależnionych na leczenie,
- e) udzielanie pomocy rodzinie w ramach działalności Zespołu Pomocy Rodzinie,
- f) motywowanie i pomoc w aktywizacji zawodowej,
- g) promowanie roli mediatora do spraw rodzinnych, w sytuacjach okołozawodowych, braku porozumienia oraz konfliktów w rodzinie,
- h) prowadzenie działalności informacyjnej oraz edukacyjnej w zakresie praw rodziny, dzieci, w tym miejscu i form pomocy rodzinom doświadczających kryzysu,

**5b. Działania reintegracyjne mające na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej, poprzez:**

- a) udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w odbudowaniu środowiska wychowawczego, z poprawami relacjami, rolami oraz warunkami umożliwiającymi powrót dzieci do rodziny biologicznej,
- b) motywowanie rodziców biologicznych do utrzymania stałego kontaktu z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów,
- c) współpracę z koordynatorem pieczy zastępczej,

**6b. Koordynacja działań pomocowych dla kobiet w ciąży i ich rodzin poprzez:**

- a) opracowanie oraz systematyczne aktualizowanie katalogu dostępnych form wsparcia oraz pomocy w zakresie przezwycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej,
- b) współpracę z innymi służbami działającymi na rzecz kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- c) prowadzenie przez asystentów rodzin działalności edukacyjno- informacyjnej na rzecz rozwiązań wspierających rodzinę,

**9. Adresaci programu:**

Adresatami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Kobierzyce

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych ( w tym dotknięte przemocą, problemem uzależnień, ubóstwem, niezaradne życiowo), zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

2. Rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska przez sąd i/lub są zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny.

3. Rodziny, które chcą współpracować na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

4. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

5. Rodziny dysfunkcyjne.

6. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

7. Kobiety w ciąży i ich rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz kobiet w sytuacji niepowodzeń położeń, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

#### **10. Źródła finansowania programu:**

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 odbywać się będzie w ramach:

- środków budżetu Gminy Kobierzyce,
  - dotacji z budżetu państwa,
  - środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł- projekty.

#### **11. Przewidywane efekty realizacji Programu:**

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Kobierzyce. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

Spodziewane efekty realizacji Programu:

- Posiadanie sprecyzowanej wiedzy na temat rodzin wymagających pomocy;
- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- Wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny;
  - Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych
- Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych;
- Ograniczenie patologii społecznej;
- Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- Zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej;
  - Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej;
- Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców;
- Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny;
- Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży;

- Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży;
- Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi;
- Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców;
  - Przywrócenie rodzinom zdolności prawidłowego wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
  - Zminimalizowanie ryzyka powstania sytuacji kryzysowych w rodzinach;
  - Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież;
- Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny;
- Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby;
- Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych;
- Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych;
- Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie;
  - Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych,
  - Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy oraz osób pracujących na rzecz rodziny o problemach rodzin oraz możliwościach pomocy.

## 12. Realizator programu:

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach przy współpracy m.in. z:

- Placówkami oświatowymi z terenu gminy Kobierzyce,
- Urzędem Gminy Kobierzyce,
- Komisarzatem Policji,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kobierzycach,
- Kobierzyckim Ośrodkiem Kultury
- Kobierzyckim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobierzycach,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Twój Lekarz”,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną we Wrocławiu,
- Powiatowym Urzędem Pracy we Wrocławiu,
- Sądem Rejonowym we Wrocławiu.
- Parafiami z terenu Gminy,
- Gminnym Punktem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,
- Organizacjami pozarządowymi.

LP.	INSTYTUCJA/ /ORGANIZACJA	ZADANIA
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny poprzez przyznawanie świadczeń w ramach pomocy społecznej. Prowadzenie pracy socjalnej. Prowadzenie pracy socjalnej. Udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych- konsultacje i poradnictwo ( w tym radca prawny). Realizacja pomocy w formie dożywiania uczniów w placówkach oświatowych, realizacja zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Prowadzenie pracy z rodziną przez asystentów rodziny. Pobudzenie społecznej aktywności poprzez realizację projektów socjalnych na rzecz dzieci i rodzin.

		Organizacja oraz obsługa administracyjna Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy. Realizacja zadań wynikających z Ustawy „za Życiem”. Przyznawanie pomocy materialnej dla uczniów. Realizacja Karty Dużej Rodziny. Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego. Koordynowanie działań zgodnie ze Strategią Problemów społecznych w tym, m.in. instytucji, specjalistów o stowarzyszeń działających na rzecz dziecka i rodziny.
2	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Zapewnienie dzieciom umieszczonym poza rodziną biologiczną pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie pomocy osobom usamodzielniającym, opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze.
3.	Sąd Rejonowy- Wydział Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Badanie sytuacji rodzinnej przez Opiniodawczy Zespół Sądowych Specjalistów. Prowadzenie postępowań o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Wskazywanie obowiązku współpracy z asystentem rodziny.
4.	Kuratorzy Sądowi	Wykonanie zadań o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym.
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych ( w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturowo- oświatowych, sportowych i rekreacyjnych). Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
6.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów przemocy domowej. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Wykonanie czynności w ramach procedur Niebieskiej Karty. Kierowanie sprawców przemocy do programu korekcyjno-edukacyjnego.
7.	Komisariat Policji w Kobierzycach	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzicom na terenie gminy. Prowadzenie działań prewencyjnych w rodzinach oraz dysfunkcyjnych zachowań dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Szkoły z terenu gminy	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedur Niebieskiej Karty. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci.
9.	Podmioty lecznicze z terenu gminy NZOZ Twój Lekarz	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci oraz obowiązku szczepień. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	KOK KOSiR	Prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury. Rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajania potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych mieszkańców. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
11.	Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystanie ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego. Diagnozowanie poziomu rozwoju oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży.
12.	Parafie z terenu gminy Kobierzyce	Upowszechnianie i wzmacnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
13.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej. Upowszechnianie pozytywnych wzorców rodziny.
14.	Powiatowy Urząd Pracy we	Realizacja działań dotyczących wspierania rodzin w zakresie aktywizacji



	Wrocławiu	zawodowej, pośrednictwa, poradnictwa zawodowego, prac interwencyjnych, robot publicznych oraz szkoleń.
15.	Gmina Kobierzyce- Urząd Gminy Kobierzyce	Współfinansowanie opieki i wychowania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej i w rodzinnej pieczy zastępczej.

### 13. Monitoring i ewaluacja:

Program dotyczący wspierania rodzin będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych lat. Ewaluacja powinna:

- Sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane, w tym placówek wsparcia dziennego.

- Modyfikować plany pracy z rodziną.

- Przedstawiać ewentualne potrzeby związane z realizacją zadań w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Realizacja działań podejmowanych w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kobierzyce na lata 2024-2026 będzie monitorowana i ewaluowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach. Gromadzone będą informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodzin jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

*Opracowanie materiału: asystenci rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Kobierzycach - Iwona Kielcz, Firas Tarabichi.*

## **Uzasadnienie**

Zmiany w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023, stanowiącym część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2030, wynikają urealniania zadań ww. Programie - zmniejszeniem środków finansowych przeznaczonych na: realizację zakupu energii elektrycznej w świetlicach profilaktyki środowiskowej – kwota 40.000,00 zł (słownie: czterdzieści tysięcy złotych), skutkuje to zwiększeniem środków finansowych na wydatki inwestycyjne związane z budową świetlicy profilaktyki środowiskowej w miejscowości Żurawice - kwota 40.000,00 zł (słownie: czterdzieści tysięcy złotych).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024, uchwalany jest zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.) oraz zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 172).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na rok 2024, uchwalany jest zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.).

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026, wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.). Istotnym elementem ustawy jest rozbudowany system profilaktyki na rzecz rodziny wychowującej małoletnie dzieci, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach działań profilaktycznych w gminie, ustawa wprowadza między innymi obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodzin, wychowujących małoletnie dzieci.

Uchwalenie każdego z wyżej wymienionych programów jest zadaniem własnym gminy i stanowi element Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030, uchwalonej uchwałą Nr XXIV/480/2020 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2030.